

Modum Bad

2015

INNHold

- 2 - 7 Styret har ordet
- 8 Økonomi
- 9 Modum Bad-konferansen
- 10 - 11 Kildehuset
- 12 - 13 Litt hjelp i tide
- 14 - 15 Pasienten har ordet
- 16 Villa Sana
- 17 - 19 Forskning
- 20 - 21 Institutt for Sjelesorg
- 22 Arrangementer
- 23 Kulturopplevelser

MODUMBAD
- en kilde til liv

Styret har ordet

Visjonen er å være en kilde til liv. Målet er å fremme psykisk helse og livskvalitet gjennom behandling, forskning og forebygging. Det er en utfordrende visjon og et ærgjerrig mål. Men likevel oppnåelig når virksomheten bygger på motiverte og dyktige medarbeidere, som i et godt arbeidsmiljø bidrar med det beste i seg selv for å nå felles mål. Derfor er det også i 2015 mange mennesker med tunge belastninger som har fått et bedre liv. Derfor er mye ny kunnskap vunnet og formidlet. Derfor er det gitt mange impulser for å forebygge problemer og fremme livskvalitet.

Behandlingsvirksomheten, Modum Bads hovedoppgave, har fulgt den utvikling og retning som ligger i avtalen som ble inngått med Helse Sør-Øst, med virkning fra 2015. For alle områder, unntatt spiseforstyrrelser, er avtalen løpende. Det gir større forutsigbarhet og trygghet enn tidligere. Volumet i avtalen med Helse Sør-Øst ble redusert med åtte plasser, men dette ble kompensert gjennom ordningen med Fritt behandlingsvalg.

Ved Forskningsinstituttet er det god progresjon med pågående prosjekter og initiering av nye, spennende prosjekter. Men det er vanskelig å få eksterne midler til forskning. Forebygging, lavterskeltilbud og formidling av kompetanse har fått et løft gjennom etableringen av Kildehuset. Åpningen ved statsråd Bent Høie i august 2015 synliggjorde at dette er et fremtidsrettet prosjekt med god politisk oppmerksomhet. Det ble i 2015 inngått avtale med Institutt for Sjelesorg om sammenslåing av stiftelsene, og dette er gjennomført fra 01.01.16.

Behandlingsprogram – fulgt opp og fylt opp

Virksomhetene i de kliniske døgnavdelingene er gjennomført etter de behandlings- og budsjettmessige forutsetninger som er lagt til grunn. Den budsjetterte kapasitet er utnyttet fullt ut, med 100 prosent pasientbelegg. Som følge av regjeringens reform om fritt

behandlingsvalg, ble det planlagt med ledig kapasitet. Reformen fikk ikke virkning før langt ut på høsten, men førte likevel til at et betydelig antall pasienter fikk behandlingsopphold på Modum Bad. Dette bidro også til et økonomisk resultat i balanse. Behovet for behandlingsskapasiteten er åpenbart til stede, målt i etterspørsel. Det er henvisninger fra hele landet, men Helse Sør-Østs andel av henvisninger og behandlede pasienter er økt til nærmere 80 prosent. Styret mener det er viktig å opprettholde Modum Bads landsdekkende funksjon, i lys av manglende tilbud, med unntak av Viken senter.

Voksenpsykiatrisk poliklinikk har oppnådd sine mål for 2015, og har gjennom effektiv drift en god posisjon innen Vestre Viken helseforetak. Modum Bads traume-poliklinikk i Oslo utvidet virksomheten i 2014. Traume-poliklinikken har etablert seg som et viktig spesialisert tilbud for en hardt belastet pasientgruppe og med omfattende eksternt formidlingsvirksomhet. Styret vil også fremheve det veilednings- og undervisningsarbeidet poliklinikken driver i forhold til overgrep og vold i Øst-Kongo, og i det hele tatt det engasjementet ansatte ved Modum Bad har i dette sterkt rammede området.

Styret vil videre spesielt trekke frem følgende:

- Samarbeidet med Helse Sør-Øst har vært godt i 2015, basert på en løpende avtale med tilfredsstillende

Regjeringens innføring av fritt behandlingsvalg ble presentert på Modum Bad av Morten Wold (FrP) og Kristin Ørmen Johnsen (H). Til høyre direktør Ole Johan Sandvand ved Modum Bad.

LARS-ERIK FLATØ
Administrerende direktør,
styreleder

JAN-IVAR RØSSBERG
Professor, styremedlem

PER ARNE DAHL
Biskop, styremedlem

BERIT ØKSNES
Prost, styremedlem

HEIDI BERG HOUMB
Overlege, ansattes representant

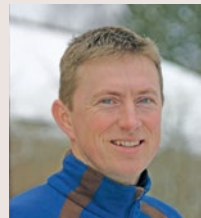
HALFDAN AASS
Klinikkdirektør, nestleder

ANDERS B. WERP
Stortingsrepresentant,
styremedlem

KARI GRAN BØE
Administrerende direktør,
styremedlem

BJØRNAR JOHANNESSEN
Helsesportspedagog, ansattes
representant

prisnivå. Modum Bad har større kapasitet enn avtalen gir rom for. Dersom Helse Sør-Øst ikke ønsker å utvide avtalen, har Modum Bad ledig kapasitet for fritt behandlingsvalg. Forutsetningen er imidlertid at prisnivået er tilfredsstillende for å opprettholde og utvikle denne kapasiteten.

- Det er en utfordring at Helse Sør-Øst ikke etterspør familiebehandling som sådan, og at det kun er diagnoser for voksne pasienter som teller når familiene er innlagt. Gjennom pragmatisk tilnærming er det likevel oppnådd en forståelse som er forsvarlig for begge parter.
- Det er gledelig at avtalen med Helse Sør-Øst gir rom for omfattende virksomhet ved Traumepoliklinikken i Oslo, som nå fyller hele huset.
- Det er økt vekt på kvalitetsarbeid, med en vridning fra «å ha orden i eget hus» til fokus på effektiv og riktig behandling og resultater. Modum Bad er ISO-sertifisert til 2017. Innen alle kliniske områder skjer det i samarbeid med Forskningsinstituttet en

kontinuerlig faglig utvikling for å innføre og prøve ut nye behandlingsmetoder og oppnå bedre behandlingsresultater.

- Ulike former for målinger, og spesielt måling av pasientopplevelser, tyder på godt behandlingsutbytte. Dette bekreftes av at det i 2015 så å si ikke var klager på behandlingen – kun klager på ikke å få tilbud om behandling. Modum Bad ligger også svært lavt på de aller fleste avviksmålinger. Virksomheten har imidlertid et forbedringspotensial på epikrisetid. Det samme gjelder søknadsbehandling, slik det ble fastslått i rapport fra Fylkesmannen etter tilsyn i 2015. Det er gjort mye forbedringsarbeid i oppfølgingen.
- Det drives et meget intensivt og godt sjelesorgarbeid på Modum Bad. Fire av ti voksne pasienter får oppleve gode møter med prest, og erfarer derved betydningen av Modum Bads helhetstilnærming. Helhetstilnærmingen blir også tatt vare på gjennom stor vekt på fysisk aktivitet, vektleggingen av Modum Bad som kulturinstitusjon og av hele stedets identitet og kvalitet.

Forskning – riktig og nødvendig

Psykolog Tuva Øktedalen disputerte ved Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo i 2015. Hun føyer seg dermed inn i rekken av fagpersoner som gjennom forskning har bidratt til en stadig utvikling og forbedring av angst-behandlingen på Modum Bad. Innen alle behandlingsområder er det nå pasientrettede forskningsprosjekter på akademisk nivå.

Psykolog Tuva Øktedalen.

Forskningsprosjektene har hatt god progresjon, det publiseres i anerkjente tidsskrifter, og det igangsettes nye prosjekter som sammenlikner ulike behandlingsopplegg. Dette gjelder ikke minst innen de såkalte dobbelkompetansestipendiene, hvor det er meget fruktbart samarbeid med Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo. Det er imidlertid også et faktum at det viser seg vanskelig å få gjennomslag i konkurransen om eksterne midler. For Modum Bads utvikling ser likevel styret forskning som svært viktig, og vil fortsatt prioritere interne midler til forskning.

Forskningsleder, professor Bruce Wampold, som har sin hovedstilling ved University of Wisconsin, USA, har med sin kompetanse innen hva som virker i psykoterapien, en unik bakgrunn og posisjon for å være forskningsleder på Modum Bad. Denne tilnærmingen «matcher»

godt de funn professor Halvard Vike og post doc Heidi Haukelien har kommet med, etter å ha studert Modum Bad innen en sosialantropologisk forståelsesramme.

Satsing på forebygging og formidling

Modum Bad har gode erfaringer med forebyggende og helsefremmende arbeid, spesielt knyttet til Ressurs-senteret Villa Sana og til Senter for familie og samliv. Ved Villa Sana har aktiviteten vært høy, takket være det gode samarbeidet med Den Norske Legeforening. Siden starten i 1998 har nær 3000 leger vært på kurs eller rådgivning, og effekten er dokumentert gjennom forskning. Etter at virksomheten for sykepleiere har ligget nede noen år, er det svært gledelig at det er etablert ny avtale med Norsk Sykepleieforbund om tilsvarende tilbud for sykepleiere. Deltagerne rapporterer om svært godt utbytte.

Forebygging og formidling er gitt et kraftfullt løft gjennom huset og senteret Kildehuset, som har møterom for mange mennesker og betydelig overnattingskapasitet. Ved åpningen i august 2015 fremhevet helseminister Bent Høie meget tydelig hvilken fremskutt posisjon Modum Bad har på dette området, og hvilke forventninger myndighetene har til fortsatt modellutvikling. Mye er utviklet allerede, blant annet innen samlivs- og familieområdet. Ikke minst fremheves det konstruktive samarbeidet med Forsvaret og Viken senter for psykiatri og sjelesorg om samlivskurs

for forsvarspersonell. Videre er en betydelig fagkursvirksomhet satt i gang. Kildehuset har vist seg som et attraktivt kurs- og møtested, og vil gi rom for betydelig kursvirksomhet på Modum Bad. Mye vil også foregå utenfor Modum Bad, slik en i 2015 oppnådde ved konferansen «Traumebevissthet gir helse» som ble arrangert i Gamle Logen i Oslo med nær 400 deltagere. Antall mennesker som har hatt nytte av Modum Bads samlede kursvirksomhet de siste tre år, er mer enn doblet.

Et fremtredende kjennetegn ved Kildehuset er at det bygger på en samhandlings- og nettverksmodell mellom Modum Bad, Modum kommune (og etter hvert flere kommuner) og Buskerud fylkeskommune. Dette har utløst nyskapende og fremtidsrettet virksomhet, og det har utløst prosjektmidler, blant annet til pilotprosjektet «Rask psykisk helsehjelp». Dette lavterskeltilbudet, som er kommunalt, men utføres i samarbeid med Modum Bad, har utløst en etterspørsel og et effektivt hjelpe-

tilbud som det er god grunn til å tro blir modellskapende. Styret vil også fremheve prosjektene «Snarvei til hjelp» og utvikling av fagbasert chattetjeneste, med sterk støtte fra Sparebank 1 Modum.

Det er en visjon for Kildehuset å være «et sted å komme til» - et fagbasert lavterskeltilbud for å forebygge at en vanskelig livssituasjon utvikler seg til behandlingstrengende lidelse. Det er etablert tilbud til mennesker som opplever kriser i sine liv og til deres hjelpere ved hjelp av private gaver. Det arbeides for å utbygge finansieringsgrunnlaget, blant annet gjennom kontakt med sentrale myndigheter og med betydningsfulle brukerorganisasjoner. Styret fremhever de gode relasjonene til Stortingets helsepolitikere fra Buskerud. Styret har også merket seg den positive omtalen Kildehuset har fått i Stortingets arbeid med Regjeringens folkehelsemelding (Meld. St. 19, 2014-2015) Folkehelsemeldingen.

Kildehuset vil ytterligere styrke Modum Bads omdømme, som underbygges av et aktivt informasjons- og formidlingsarbeid samt etableringen av forebyggende tjenester.

Forebygging og formidling er gitt et kraftfullt løft gjennom huset og senteret Kildehuset

Institutt for Sjelesorg – integrert

Etter en samlende prosess i felles arbeidsgruppe konkluderte styrene for Modum Bad, Gordon Johnsens stiftelse, og Institutt for Sjelesorg, Einar Lundbys stiftelse, med at begge virksomheter ville være best tjent med

at kreftene ble forent i en felles stiftelse. Etter godkjenning av Stiftelsestilsynet er denne fusjonen gjennomført fra 01.01.16 ved at stiftelsen Modum Bad, Gordon Johnsens stiftelse, er omdannet til Modum Bad og gir rom for Institutt for Sjelesorg, Einar Lundbys stiftelse, som oppløses. Institutt for Sjelesorg skal videreføres som enhetsnavn med samme formål som hittil.

Utfordringene er betydelige – det er behov for prosesser rundt faglig vitalisering, økonomisk styrking og bygningsmessig fornyelse. Det siste fikk en dramatisk start ved at instituttets studiefløy brant ned rett før jul 2015. Styret har forventninger om at det gjennom samlet og målrettet arbeid vil være mulig i bokstavelig og overført betydning å gjenreise Institutt for Sjelesorg som et livskraftig sted som en naturlig del av visjonen en kilde til liv.

Personer og pensjoner

Modum Bad hadde i 2015 god rekruttering, høy arbeidstrivsel, lavt sykefravær og lav turnover. En god stab, som jobber målrettet og hardt, og er villig til omstilling og nytenkning er gull verdt. Men det koster. Pensjonsutgiftene eksploderte i 2012, og holdt seg på samme nivå i 2013. På grunn av nye bergningsmåter ble de imidlertid lave i 2014 som en engangsforeteelse. Problemet med høye historiske og fremtidige pensjonskostnader kommer imidlertid tilbake i 2015. Det er grunn til å tro at myndighetene vil finne en løsning på de historiske pensjonsutgiftene. Men de fremtidige må Modum Bad selv ta seg av. Styret har tatt initiativet til en prosess for omlegging av pensjonssystem som kan gi forutsigbare og rimeligere kostnader gjennom den hybridmodellen hovedorganisasjonen Virke har forhandlet frem. Modum Bad må alltid være opptatt av effektiv drift og god forvaltning av ressursene.

Styret mener at Modum Bad har en rimelig god økonomi, og ny løpende avtale med Helse Sør-Øst fra 2015 bidrar til dette. Myndighetenes fokus på psykisk helsevern gir grunnlag for offensiv holdning til økt ressurstilgang. Med en fagbasert, kvalitetsbevisst, kostnadseffektiv virksomhet på et sterkt etterspurt område med økt offentlig oppmerksomhet, ser styret det slik at det ligger til rette for en oppslutning om Modum Bad som er i samsvar med institusjonens ambisjoner.

En god stab, som jobber målrettet og hardt, og er villig til omstilling og nytenkning er gull verdt

BEHANDLING/TILBUD VED MODUM BAD:

AVDELING FOR ANGSTLIDELSER

Leder: Gro Nore. Pasientplasser: 17

Behandler: *Panikk lidelse, sosial fobi og posttraumatisk stresslidelse som følge av hendelser/traumer i voksen alder. Invalidiserende tvangslidelse (OCD).*

AVDELING FOR SPISEFORSTYRRELSER

Leder: Ingunn Aune Hennum. Pasientplasser: 20

Behandler: *Anoreksi, bulimi, sammensatte spiseforstyrrelser, spiseforstyrrelser og relasjonstraumer og spiseforstyrrelse hos foreldre.*

AVDELING FOR TRAUMEBEHANDLING

Leder: Gun Abrahamsen. Pasientplasser: 32

Behandler: *Senfølger etter tidlige relasjonstraumer/overgrep. Sammensatte traumelidelser, kompleks PTSD, dissosiative symptomer.*

AVDELING FOR DEPRESSIVE LIDELSER

Leder: Kari Nedberg. Pasientplasser: 26

Behandler: *Stemningslidelser (depresjon og bipolare lidelser). Lettere personlighetsforstyrrelser og komplisert sorg. Vitaprogrammet.*

AVDELING FOR FAMILIEBEHANDLING

Leder: Bente Barstad. Pasientplasser: 34

Behandler: *Psykiatriske lidelser hos voksne der det samtidig foreligger alvorlige relasjonsproblemer i par- og familiesystemet som gjensidig forsterker dysfunksjon.*

TRAUMEPOLIKLINIKKEN, Modum Bad i Oslo

Leder: Marianne Klouman

Tilbyr: *Gruppebehandling - Posttraumatisk stress og dissosiative symptomer, undervisning og veiledning.*

PSYKIATRISK POLIKLINIKK

Leder: Ingunn Amble

Tilbyr: *Dagtilbud for Modum, Sigdal og Krødsherad. Psykiske lidelser. Individualbehandling og gruppeterapi.*

KILDEHUSET FORMIDLING OG FOREBYGGING

Leder: Jorunn Tangen Hole

Tilbyr: *Kurs, seminar, rådgivning, veiledning og lavterskeltilbud.*

RESSURSSENTERET VILLA SANA

Leder: Tron Svagård

Tilbyr: *Kurs og rådgivning til helsepersonell som har det vanskelig i forhold til yrke, samliv eller privatliv.*

INSTITUTT FOR SJELESORG

Leder: Kristin Leite

Tilbyr: *Sjelesorg, videreutdanning, fagutvikling og formidling innen sjelesorg.*

FORSKNINGSINSTITUTTET

Leder: Bruce Wampold - Ass.leder: Terje Tilden

Forskning på internasjonalt nivå innenfor alle Modum Bads hovedområder.

Økonomisjef Solveig Holm.

Driftsregnskap (1000 kr)**DRIFTSINNTEKTER:**

Salgsinntekter	13.540
Andre driftsinntekter	221.374
Sum driftsinntekter	234.914

DRIFTSKOSTNADER:

Varekostnad	6.840
Lønn og andre personalkostnader	191.736
Ordinære avskrivninger	5.379
Andre driftskostnader	29.586
Sum driftskostnader	233.541

Driftsresultat	1.373
----------------	-------

Netto finansposter	-1.414
--------------------	--------

ÅRETS RESULTAT -41

Netto avsetninger	18
-------------------	----

UNDERSKUDD -23**BALANSE**

Anleggsmidler	126.102
Omløpsmidler	48.002

SUM EIENDELER 174.104

Egenkapital	77.838
-------------	--------

Langsiktig gjeld	57.709
------------------	--------

Kortsiktig gjeld	38.557
------------------	--------

SUM GJELD OG EGENKAPITAL 174.104

Kildehuset i mål

Byggingen av Kildehuset har preget også dette regnskapsåret på Modum Bad. For øvrig ble regnskapet for 2015 avsluttet med et lite underskudd på 41 000 kroner.

Mye av ressursene har de siste årene rettet seg mot investeringen av Kildehuset. Dette gjelder også for 2015. Siste byggetrinn ble ferdigstilt i august og overnattingsbygget med 15 dobbeltrom ble åpnet. Dette har gjort at andre investeringer og vedlikehold har måttet vente. Det er likevel gjort en rekke investeringer i forhold til handikaptilgang på området.

Pensjon – et usikkerhetsmoment

Endrede pensjonsregler førte til et stort regnskapsmessig overskudd i 2014. Regnskapsåret 2015 ble imidlertid avsluttet med et lite underskudd på 41 000 kroner. Pensjonskostnadene er alltid et usikkerhetsmoment på grunn av de store svingningene.

Kostnadene i 2015 ble omtrent som prognosene tilsa, og er tilbake på normalt nivå sammenlignet med 2014, selv om det er kraftig økning fra 2013. Hvordan framtiden blir er vanskelig å si, men at pensjonskostnadene fortsatt blir store er det ingen tvil om.

Nye utfordringer

De økonomiske utsiktene for 2016 er på mange måter forutsigbare. Vi har fått løpende avtale med Helse Sør-Øst fra januar 2015, samt muligheter for pasientplasser ved fritt behandlingsvalg. Dette benyttet vi oss av fra desember, da avtalen vår med Helse Sør-Øst var oppfylt. Kildehuset er fortsatt under utvikling og det blir spennende å følge satsingen på formidling og forebygging videre.

Fra 2016 har Institutt for Sjelesorg blitt en del av Modum Bad. Sammenslåingen av de to stiftelsene gir Modum Bad et mye bredere tilbud, blant annet på sjelesorgsområdet hvor instituttet har en godt etablert virksomhet. På den økonomiske siden fører det likevel med seg nye utfordringer i årene som kommer.

Statsråd Solveig Horne (bildet t.v.) åpnet Modum Bad-konferansen 2015. Anett Berntsberg Eck (bildet t.h.) ble selv utsatt for overgrep som seksåring. – Benytt naturlige anledninger til å snakke med barn om krenkelser og følelser, sa hun i sitt foredrag.

Traumebevissthet gir helse

Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne åpnet Modum Bad-konferansen 30. oktober med rundt 370 deltagere og foredragsholdere i salen.

Hun snakket engasjert om betydningen av økt bevisstgjøring og kompetanseheving innen traumefeltet, og var spesielt opptatt av tiltak som kan forebygge overgrep, særlig mot barn og unge.

Dyktige bidragsytere belyste temaet fra ulike vinkler i det tettepakke programmet. Først ute var professor i filosofi, Arne Johan Vetlesen, som i sin kulturanalyse poengterte at overgripere får sine ofre til å kjenne seg medskyldige. Skyld og skam overføres. Koblet med samfunnets forventninger til vellykkethet og perfektjonisme, medfører det ytterligere belastninger.

Hva er et traume?

Flere av bidragsyterne beskrev hvilke avtrykk overgrep setter hos dem som opplever traumer. Psykologspesialist Mogens Albæk var opptatt av at det må legges flere forståelser til grunn for å skjønne hvor kompleks en traumeopplevelse er.

– Det er med traumeforståelse som med verdenskartene vi hadde på skolen. De topografiske, demografiske og historiske kartene sa noe om landområdene. Slik er det også i traumefeltet. Vi trenger biologisk, økologisk, fysisk og psykologisk forståelse av traumehendelser for å danne oss et bilde av de sammensatte konsekvensene.

Anett Berntsberg Eck var bare seks år da hun ble voldtatt av en nabo. Hun fortalte om alle problemene som fulgte og sa at livet kunne blitt annerledes om hun som barn hadde lært å snakke om krenkelser og følelser, om gode og vonde hemmeligheter.

– Barn trenger å ha et språk dersom de blir utsatt for dette vonde, sa Eck.

Fortjener respekt

Blant mange bidragsytere fra Modum Bad, nevnes spesielt psykiater Arild Jervells foredrag «Hvordan møte mennesker med komplekse traumelidelser?».

– Psykiatrien benytter et språk som er opptatt av å finne diagnoser og feil. Vi trenger dette språket for å gi hjelp. I tillegg skulle jeg ønske vi hadde et språk som sier noe om hvorfor symptomene er som de er, sa Jervell.

– Vi formidler til pasientene at det er hendelsene de har vært utsatt for som er syke og feil. De har vært utsatt for ekstreme belastninger som krever ekstreme tilpasninger. De har hatt normale reaksjoner på unormale hendelser. De fortjener å bli møtt med respekt og ydmykhet. Mange har opplevd det motsatte.

Neste år

Konferansen hadde mange foredragsholdere med tilmålt tid. Deltakerne fikk lytte til foredrag der traumelidelser ble belyst fra et familieperspektiv, i forhold til tilknytnings-teori, indre medfølelse og et åndelig og eksistensielt perspektiv.

Modum Bad-konferansen har vokst betydelig i størrelse de tre årene den har blitt holdt. Neste konferanse holdes 28. oktober 2016.

Helseminister Bent Høie (H) åpnet Kildehuset. På første benk: Storingsrepresentantene Kristin Ørmen Johnsen (H), Anders B. Werp (H) og Morten Wold (FrP).

– Et eksempel til etterfølgelse

Bent Høie (H) tok det første gravemaskintaket til Kildehuset for tre år siden. Høsten 2015 åpnet han kurs- og kompetansesenteret.

I august 2012 tok Bent Høie (H) det første gravemaskintaket til Kildehuset som leder av helsekomiteen på Stortinget. Den 11. august var han tilbake på Modum Bad for å åpne det nye kurs- og kompetansesenteret. Denne gang som helseminister.

– For tre år siden fikk jeg se tegninger av Kildehuset, men det er blitt mye finere i virkeligheten, sa helseministeren.

Betydning for hele landet

– Det viktigste er likevel det innhold som huset skal fylles med. Det handler ikke om mer behandling, men om å gi psykisk helsehjelp i tide slik at sykdom kan forebygges. Kildehuset vil ha betydning for Modum og nabo-kommunene, men også for resten av landet. Det er et eksempel til etterfølgelse, sa Høie.

Da Høie gjestet Modum Bad i 2012, var det kun et jorde der Kildehuset i dag står. Denne gang var den røde løperen lagt ut og fanfaren lød da helseministeren foretok den offisielle åpningen.

300 mennesker

Nærmere 300 mennesker var til stede ved åpningen, blant dem ansatte og pasienter ved Modum Bad. Også rundt 40 inviterte gjester var møtt fram.

Hjelpe- tilbud i Kildehuset

Modum Bad mottar mange henvendelser om krisehjelp, men har manglet finansiering for å kunne tilby dette på bred basis.

– En pengegave fra en privatperson i 2015 gjør at vi nå etablerer *Et sted å komme til* for mennesker som opplever kriser - og for deres hjelpere, sier leder Jorunn Tangen Hole i Kildehuset.

Forhøyet risiko

For det er ikke bare personer i krise som opplever store psykiske belastninger. Det gjelder også personer som arbeider tett på disse; ansatte i krise-team, psykisk helsevern, barnevern, flyktningmottak med mer.

– Som gruppe har disse en forhøyet risiko for omsorgstretthet og utvikling av sykdom, sier Hole.

Likemannsarbeid

Kildehuset vil i 2016 tilby samlinger for ulike risikoutsatte målgrupper, i første omgang for etterlatte etter uventet dødsfall, for ansatte i barnevernet og for ansatte og frivillige i flyktningmottak.

– Vi etablerer nå et tilbud basert på veiledet likemannsarbeid for mennesker i krise og deres hjelpere, sier leder Jorunn Tangen Hole i Kildehuset (til høyre). Bak fra venstre: Direktør Ole Johan Sandvand, leder av Villa Sana, Tron Svagård og prosjektleder Tommy Sotkajærv.

– Samlingene vil bli ledet av fagpersoner og vil være basert på kompetanseoppbygging og veiledet likemannsarbeid. Her vil deltakerne få økt kunnskap om normale reaksjoner på unormale hendelser og krevende utfordringer.

– De vil også kunne lære nye mestringsstrategier. Profesjonell rådgivning vil bli gitt, og de vil dele erfaringer med mennesker som har opplevd noe av det samme som dem selv, forklarer Hole.

Det er et mål at *Et sted å komme til*

skal bli et varig tilbud som også utvides til andre målgrupper.

Trenger medfinansiering

– Vi vil allerede fra start tenke modellutvikling, med kontinuerlig evaluering og ambisjoner om fremtidig forskning. Vi håper etter hvert på en statlig medfinansiering som kan sikre driften over tid.

Det presiseres at *Et sted å komme til* vil være et forebyggende tiltak og ikke et tilbud for personer som er syke og i behov av helsehjelp.

– Selvtillit var et fremmedord

– Førerkortet brukte jeg bare innenfor kommunens grenser, men etter å ha fått Rask psykisk helsehjelp har jeg lært å ha tro på meg sjøl. Nå har jeg kjørt både til Drammen og Hønefoss, sier Kristin Mørch.

Selvtillit har vært et fremmedord for Kristin Mørch (55). Gjennom Rask psykisk helsehjelp har livet imidlertid forandret seg.

– Jeg stammer og har vært litt tjukk hele livet. Det har gjort at jeg ikke har hatt særlig mye selvtillit. Det gikk greit på barneskolen, men ungdomsskolen var ikke mye ålreit, forteller Kristin.

Situasjonen har ikke forandret seg veldig mye opp gjennom årene.

Fastlegen oppfordret

Fastlegen oppfordret henne om å ta kontakt med Rask psykisk helsehjelp ved Modum Bad.

– Jeg fikk raskt en time og hadde time hver uke til å begynne med. Etter hvert ble det lenger tid mellom timene, men jeg hadde én og samme person å forholde meg til hele tida.

– Jeg har lært å få tro på meg selv, sier Kristin Mørch som takker for hjelpen hun har fått av Rask psykisk helsehjelp.

Det har vært et kjempefint opplegg, sier Kristin Mørch.

Hun forteller om en tøff jobb – en jobb der hun lærte å ufarliggjøre ting hun grudde seg til.

Negative tanker

– Jeg har hatt negative tanker om meg selv. Jeg har tenkt at «det klarer ikke du» om veldig mange ting. Nå har jeg lært at «jo, jeg klarer». Det har vært en tøff kamp, men i ettertid ser

jeg hvor befriende og positivt det har vært.

Ikke alene

Kristin syntes også det var godt å høre at mange andre har hatt det på samme måten som henne.

– Jeg har åpna meg for venninner på en hel annen måte enn tidligere. Nå snakker vi sammen for å løse problemer.

Kristin nøler ikke med å oppfordre andre til å følge hennes eksempel og benytte seg av tilbudet som Rask psykisk helsehjelp gir.

– Jeg har bare positive erfaringer, men det er en jobb som DU må gjøre – og DU må være klar for å gjøre jobben, sier Kristin Mørch.

Tekst/foto: Anders Kongsrud

– Jeg har tenkt at «det klarer ikke du» om veldig mange ting. Nå har jeg lært at «jo, jeg klarer».

– Nyttig verktøy for lærere

– Psykologisk førstehjelp er et veldig nyttig verktøy for oss, sier rådgiver Bente Holm ved Rosthaug videregående skole.

Flere av skolens lærere har fått et innføringskurs i psykisk førstehjelp. Dette for å være bedre beredt til å hjelpe skoleungdommen aktivt i klasse miljøet.

Bekymring

– En del elever opplever stress og press. Noen er bekymret for å bli syke, og flere søker hjelp. Da er det viktig å kunne normalisere, og formidle at litt hverdagsstress ikke betyr at man er på vei til å bli psykisk syk, sier Holm.

Skolen ønsker at flere ansatte skal

få del i kunnskapen som psykologisk førstehjelp kan tilby.

– Lærere har i dag en større rolle når det gjelder å bidra til en bedre psykisk helse blant elevene. Det burde derfor vært et fag i lærerutdannelsen og i skolen, mener Holm.

Holder kurs

– Barn og unge som lærer god følelshåndtering blir flinkere til å takle vanskelige situasjoner, bekrefter klinisk sosionom og familierapeut, Terje Tilden.

Psykologisk førstehjelp er en metode som voksne kan bruke for å hjelpe barn og unge til å sette ord på tanker og følelser. Det er et psykopedagogisk verktøy som formidler grunnprinsippene i den kognitive terapimodellen.

Rådgiver Bente Holm ved Rosthaug videregående skole.

– Verktøyet kan brukes som selvhjelp, veiledet selvhjelp eller som del av behandling, forteller Tilden.

Kommuneansatte lærte om psykisk helse

Modum kommune valgte å sende rundt 120 ansatte innenfor helse og omsorg på kurs i Kildehuset.

– Våre ansatte i hjemmebaserte tjenester har følt seg usikre på om de taklet pasienter med psykiske lidelser på en faglig forsvarlig måte. Dette måtte vi ta på alvor, derfor tok vi kontakt med Modum Bad for å få kurset våre ansatte, sier Aase Kristin Andreassen, leder av kommunens mestringsteam.

Kompetanseløft

Kurset ga de ansatte en generell innføring om psykisk helse.

– Vi fikk mange gode råd til hvordan snakke med mennesker med psykiske lidelser og hvordan vi skal skape trygghet rundt dem, sier Andreassen.

Psykolog Jone Solberg Vik underviste de kommuneansatte.

Flere av kommunens ansatte har senere deltatt på enda et kurs, hvor miljøterapeuter fra alle kliniske avdelinger ved Modum Bad delte sin kunnskap. Flere ansatte har også begynt på videreutdanning innenfor psykisk helse og rus. Selv om det fortsatt er en vei å gå, merker vi en forskjell på hvordan vi møter den psykisk syke og hvordan vi takler utfordringer i forhold til brukerne.

– Nå er livsgnisten tilbake

Anne Gry ble misbrukt av sin far fra hun var fire til hun var rundt ti år.

Anne Gry (52) forbinder barndommen med mørke. I hennes hjem var familiesystemet dysfunksjonelt og destruktivt. Det innebar omsorgssvikt, fysiske, psykiske og seksuelle overgrep.

I arv

– Foreldrene mine kranget og sloss. Vi fem barna var mammas ansvar, men hun trøstet seg med drinker og piller. Da hun forsto hva faren min gjorde med meg, konfronterte hun ham, men resignerte.

– Dysfunksjonalitet er arvelig. Foreldrene mine gjorde nok så godt de kunne, men tok vanskelige livsvalg med dype relasjonelle sår. Det har skapt mye smerte i livet mitt. I dag forstår jeg, og har medfølelse med dem og meg selv.

Isolerte seg

Anne Gry begynte å isolere seg tidlig.

– Jeg følte meg skitten, stygg og skammet meg. For å overleve skjulte jeg mitt sanne jeg. Det gjorde at livsgnisten - det indre lyset - sloknet. Jeg følte at det måtte være noe grunnleggende feil med meg siden foreldrene mine ikke brydde seg om hvordan jeg hadde det. Jeg smilte, var skoleflink - og usynlig.

Overgrepene opphørte i tiårsalderen, men omsorgssvikten og den indre pinen vedvarte.

Følelsesregulering

I tenårene utviklet hun spiseforstyrrelser. Etter hvert ble relasjoner og arbeidsprestasjoner viktige følelsesregulerende midler.

– Det fungerte i øyeblikket, men på sikt ble

alt verre. Jeg hadde ingen verktøy. Klarte ikke rydde opp eller ta vare på meg selv.

Eksplisjon

Da Anne Grys mor døde brått, betrodde hun seg til broren sin og bomben eksploderte.

– Da sannheten kom fram, trodde jeg at jeg ville få oppreisning og hjelp. Men historien ble dysset ned. Jeg tok avstand fra familien og begynte i terapi.

År med sykemeldinger

Etter hvert ble Anne Grys arbeidskapasitet redusert og økonomien drenert. Hun sluttet i jobben etter år med smerte, sykemeldinger, utredninger og rehabilitering.

– Jeg påpekte mulige sammenhenger mellom overgrepshistorien og det fysiske sammenbruddet, men ingen ville ta tak i saken.

Våren 2012 fikk Anne Gry et akutt panikk-anfall under en biltur.

– Heldigvis lyttet både min nye terapeut og nye fastlege til meg, og søknaden til Modum Bad ble sendt.

Krevende

Oppholdet på Modum Bad var krevende, men rikt.

– Undervisning, terapi og relasjonsarbeid var godt og profesjonelt lagt opp. Jeg møtte mange fine og modige mennesker, både blant behandlere og pasienter. For meg har det vært essensielt å få hjelp til å forstå og bearbeide historien min, og få verktøy til å håndtere symptomene mine. Nå må jeg ta et skritt om gangen. Det er et mål og en utfordring å få bedre energibalanse. Jeg skal bruke ressursene jeg har til å skape meg en bedre framtid. Akkurat nå jobber jeg med tekst og billedkunst. Kanskje ligger veien videre der?

Anne Gry var bare fire år da hun ble misbrukt. Nå er hun godt voksen.

faren hennes misbrukte henne for første gang, men fikk ikke hjelp før hun

Ny bok fra Wampold

Boka «The Great Psychotherapy Debate» (2001), fikk stor internasjonal oppmerksomhet. Den nye utgaven (2015) kan bli enda mer lest enn den forrige.

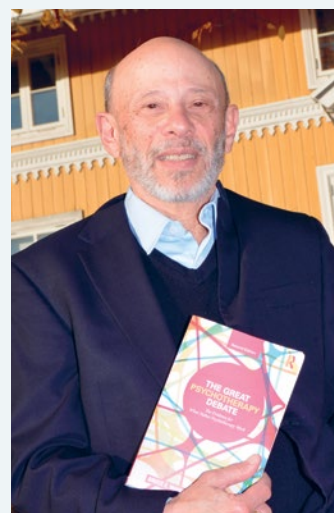
Boka som Modum Bads forskningsleder Bruce Wampold lanserer sammen med kollega Zac Imel, har fått god mottakelse.

– Psykoterapi er et felt bestående av flere tradisjoner og retninger. Det har pågått en debatt om hvilken tilnærming som er mest effektiv. Tendensen er en gradvis større faglig enighet om at psykoterapi er en effektiv behandlingsform, forutsatt at terapeuten er god til å danne allianse og samarbeid, sier Wampold.

I boka viser forfatterne at de fleste tilnærminger er like effektive, men feltet trenger å vite hvordan psykoterapi fungerer.

– Vi foreslår en meta-modell som kan hjelpe oss å forstå hva som skjer. Det er viktig at terapeuten har kompetanse innen både fellesfaktorer og spesifikke faktorer. I et ivaretagende og utfordrende behandlingsmiljø kan pasienten få ny erfaring, noe som øker muligheten for endring.

– Ved Modum Bad bruker vi hyppige målinger for å justere innholdet i terapien sammen med pasienten. Ved hjelp av avanserte statistiske analyser kan vi om ikke lenge få betydelig mer kunnskap om viktige endringsmekanismer i psykoterapi. Vi har derfor en unik posisjon internasjonalt til å fremskaffe ny kunnskap, avslutter Bruce Wampold.

Leder ved Forskningsinstituttet, Bruce Wampold.

– Aktiviteten har økt med 20-30 prosent de siste to årene, forteller Tron Svagård, leder ved Villa Sana.

Flere leger søker Villa Sana

Antall leger som søker til rådgivning og kurs på Villa Sana er økende.

I 2015 var det over 230 leger som benyttet seg av våre kurs- og rådgivningstilbud. Aktiviteten har økt med 20-30 prosent de siste to årene. Etterspørselen er spesielt økende for par-rådgivning, sier Tron Svagård, leder ved ressurscenteret Villa Sana.

– Evalueringene fra dem som kommer er svært gode. Det må bety at vi har et tilbud som samsvarer med legenes behov.

– *Hvilke problemer og utfordringer karakteriserer dem som kommer til Villa Sana?*

– Temaene som tas opp i rådgivning er svært sammensatte: De fleste er svært slitne, noen umotiverte til å fortsette på sin nåværende arbeidsplass, andre vurderer å slutte som lege. Noen sliter

med stor arbeidsbelastning. Ikke sjelden er dette kombinert med egen sykdom, vansker i samliv, sykdom hos barn eller andre nære pårørende. Noen har ventet lenge med å søke hjelp og har allerede vært sykmeldt i lengre tid før de kommer til oss.

– *Har du noen tanker om hvordan tilbudet kan utvikles videre?*

– Vi har det siste året hatt en økning i tilbudet til veiledningsgrupper i allmennmedisin der vi arbeider med å skreddersy alternative opplegg. Legeforeningen har til vurdering om kurs på Villa Sana skal gjøres obligatorisk for de som vil utdanne seg til fastleger.

– *Vet vi at dette hjelper legene på lang sikt?*

– Karin Røs forskning fra snart ti år tilbake viste at legene hadde nytte av kurs og rådgivning på Villa Sana. Legene ble spurt tre år etter at de var på Villa Sana. Det har vært store endringer i helse-

vesenet siden den gang. Nytt lovverk ble vedtatt ved årtusenskiftet, det har vært store omorganiseringer det siste tiåret og andel kvinnelige leger er relativt raskt økende. Dette vet vi har medført betydelige endringer i legers hverdag, noe som burde vært forsøkt belyst gjennom forskningsdata knyttet til legene som søker rådgivning både på Villa Sana og hos støttekollegene i fylkene.

– *Tilbudet har fått oppmerksomhet også utenfor Norges grenser?*

– Ja, tilbudet på Villa Sana vekker internasjonal oppmerksomhet. Våren 2015 hospiterte to leger, som arbeider for et lignende kollegatilbud i Danmark, på kurs. Et team fra en belgisk TV-kanal besøkte et individualkurs høsten 2015 og intervjuet kursholder og ledelse om tilbudet på Villa Sana. Programmet ble vist på belgisk TV, noe som medførte henvendelse fra en belgisk legerådgiver som besøker oss i juni 2016.

Om å leve med utviklingshemmet barn

Advokat Geir Lippestad innledet på et seminar om det å leve med utviklingshemmet barn i familien.

Å leve med et utviklingshemmet barn i familien er krevende. Den kjente advokaten Geir Lippestad er en av dem som har erfart dette på kroppen. På et miniseminar i Litteraturhuset 16. oktober innledet Lippestad om sine erfaringer.

15 år etter

Modum Bad sto i 1997-2002 bak en større undersøkelse om hverdagsliv og samliv i 17 familier med funksjonshemmede barn. Undersøkelsen ble gjennomført av Kjersti T. Rogne og Berger J. Hareide. 15 år senere har Rogne og Hareide gjort en oppfølgingsundersøkelse i 11 av disse familiene. Undersøkelsen gir en unik informasjon om hva som skjer i det lange løp med hverdagsliv og samliv.

Stor variasjon

Oppfølgingsundersøkelsen viser blant annet at det er stor variasjon i tilbud – og tilfredshet i familier med utviklingshemmede barn. Et sentralt spørsmål var hvordan prosessen har vært med å flytte i egen bolig for den utviklingshemmede ungdommen.

– Om foreldrene kan greie å gi slipp, er først og fremst avhengig av systemet som tar imot ungdommen. Hjelpesinstansenes fungering får dermed konsekvenser inn i familienes indre liv, sier Kjersti T. Rogne.

Personavhengig

For noen fungerer tilbudene bra, og foreldrene kan gå videre i livet. Men for mange fortsetter et krevende arbeid – og samarbeid. Foreldrene må fortsatt følge opp for at den unge ikke skal bli ensom og passivisert.

Geir Lippestad (i midten) innledet da rapporten til Berger J. Hareide og Kjersti T. Rogne ble offentliggjort.

– De ser at kvaliteten på det offentlige tilbudet blir for personavhengig. Det er preget av turnover og lite stabilitet, sier Berger Hareide.

Foreldrene hevder også at en for sterk ideologisk betoning av ungdommenes selvstendighet kan komme i veien for god omsorg, hvis det ikke er tilpasset den unges funksjonsnivå.

Helsekonsekvenser

Lang tids belastende omsorg har gitt negative helsekonsekvenser for en del, særlig mødrene. Også søsken blir berørt. Mens foreldrene for 15 år siden hadde klare forventninger om ekstra støtte fra storfamilien, forventer de ikke tilsvarende nå fra søsknene til den utviklingshemmede og deres familier.

– Omsorgsslitasjen slår også ut på samlivet. For mange kan det gi negative følger for parforholdet, sier Rogne.

Men for like mange har den ekstra utfordringen brakt partnerne nærmere hverandre. De kunne stå sammen om en erfaring av at livet også hadde blitt rikt, trass i motgang og bekymring.

Råd til andre

Foreldrene hadde råd å gi til unge foreldre i samme situasjon. Omsorgen for den funksjonshemmede må ikke ta hele livet, også de funksjonsfriske søsknene må få sitt. Det er viktig å holde fast på jobben, og ikke slite seg ut på kamper med hjelpeapparat eller nye metoder. De må sørge for rikelig avlastning, og få en god koordinator. Det er viktig å dra lasset sammen og ta vare på parforholdet, og søke kontakt med andre i samme situasjon.

– Verdighet og likeverd kan bidra til helbredende prosesser

Verdighet og likeverdighet som grunnlag for helbredende prosesser var noe av innholdet i minneforelesningen som professor Halvard Vike holdt 2. september.

Professoren i sosialantropologi hadde under sitt feltarbeid på Modum Bad i 2014 mange samtaler med pasientene. Opplevelse av verdighet, respekt og likeverd i sosiale fellesskap, var noe av det de var opptatt av. Vike mener disse meningsbærende idealene en nøkkel til helbredelse.

Studerte innenfra

Halvard Vike og hans kone, sosialantropolog Heidi Haukelien, studerte Modum Bad innenfra våren 2014. Via observasjoner og samtaler med ansatte og pasienter forsøkte de å få en forståelse av hvilken betydning konteksten/sammenhengen har for behandlingen. De var på leting etter den såkalte x-faktoren.

Kritisk testing

– De vet virkelig hva de driver med, var en positiv konklusjon mange pasienter trakk etter kritisk testing av behandlingsopplegget. Deres problematiske erfaringer med psykisk helsevern hadde gjort dem skeptiske. På Modum Bad opplevde de å få del i kunnskap uten at det ble invaderende. De fant også de ansattes evne til kontinuitet og smidig

samarbeid som en god faktor. Blant annet ble de trygge på at alle ansatte var oppdatert på deres historie, slik at de ble satset på – og dermed våget de selv å satse.

Våget å satse

Trygghet, troverdighet, anerkjennelse og verdsetting var også ord som dukket opp i Vike og Haukeliens samtaler med pasientene. Mange pasienter opplevde at de ble satset på – og dermed våget de selv å satse.

– Pasientens egne fortellinger om helbredelsesprosesser handler i vårt materiale nær sagt alltid om minst tre sosiale og eksistensielle elementer, forklarte Vike.

– For det første handler det om å være et fullverdig medlem av et fellesskap. For det andre å oppleve omgivelser der det å gjøre nye erfaringer faktisk er mulig. For det tredje å erfare at mennesker man har fått tillit til, bekrefter at man faktisk er i ferd med å fornye seg selv, sa Vike.

Halvard Vike er professor ved Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo/Høgskolen i Telemark.

Terapi, fellesskap og nettverk

I sin avslutning sa Vike:

– Den terapeutiske alliansen – framfor alt erfaring og mening, er avgjørende for helbredelse. Det er langt fra nok at meningsfulle allianser skapes mellom to personer. De er trolig langt mer helbredende dersom de kan utvides til større fellesskap og nettverk som pasientene selv skaper. Det er sannsynligvis bare på den måten reisen bort fra psykisk uhelse kan overskride den terapeutiske konversasjonens begrensninger og bli sosialt virkelig.

Festsalen var full av interesserte tilhørere under Gordon Johnsens minneforelesning.

PÅGÅENDE FORSKNING

- Langtidsoppfølging etter agorafobibehandling (Angst - Asle Hoffart/Liv Hedley)
- Bruk av tilbakemeldingsverktøyet OQ-45 (Polikl. - Ingunn Amble – PhD-prosjekt)
- Eksistensielle temaer og tilknytning i terapi (Vita - Kari Halstensen – PhD-prosjekt)
- Bruk av tilbakemeldingsverktøyet STIC (SFS - Terje Tilden - multisenter RCT)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Angst - Tomas Formo Lankaas – PhD-prosjekt/-dobbelkomp.)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Angst - Tuva Øktedalen - PhD-prosjekt/-dobbelkompetanse)
- Forebygging av utbrenthet hos leger (Sana - Tuva Hertzberg – PhD-prosjekt)
- Kartlegging av 2. linjetjenestens bidrag etter 22/7-terroren (FI - Pål Ulvenes)
- Metakognitiv vs. kognitiv behandling (Angst–Sverre Urnes Johnson- PhD-prosjekt/-dobbelkomp/RCT)
- Kontekstens betydning i behandlingen (Hele MB – Halvard Vike/Heidi Haukelien – etnografisk studie)
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (Traumepol.kl. Oslo – Harald Bækkelund – PhD-prosjekt/RCT)
- Validering av flere spørreskjemaer (FI - Pål Ulvenes/Sverre Urnes Johnson/Tuva Øktedalen/Asle Hoffart – oppdrag fra Folkehelseinstituttet til bruk i «Rask psykisk helsehjelp»)
- Hvorfor samboerskap? (Tidl. Samlivssenteret – Helle Myrvik – PhD-prosjekt/kvalitativt)
- Poliklinisk behandling vs. innleggelse v/dystymi (Depr. + poliklinikker– Pål Ulvenes - RCT)
- Medfølelsesfokusert vs. kognitiv terapi overfor spiseforstyrrelser (Spis– KariAnne Vrabel – RCT)

Minneforeleser Halvard Vike og hans kone Heidi Haukelien (med blomster) sammen med Gordon Johnsen og hans seks barn. Fra venstre: Astrid Johnsen, Nils Johnsen, Irene Engelstad. Til høyre: Sol Dahl, Einar Johnsen og Helen Johnsen Christie.

Rita Eriksen med band holdt årets minneforelesningskonsert.

Til tjeneste gjennom 40 år

Gjennom 40 år har Institutt for Sjelesorg hjulpet mennesker gjennom livskriser.

Dr Einar Lundbys stiftelse – Institutt for Sjelesorg – så dagens lys i 1975. Søndag 7. juni feiret stiftelsen sitt 40-årsjubileum med gjester og jubileumsgudstjeneste i Olavskirken, der selveste biskop Per Arne Dahl var gjestetaler.

Dahl var den første instituttlederen seint på 70-tallet. Biskopens hjerte banker fortsatt for instituttet som betyr så mye for mange.

– Jeg ser 40 år med velsignelse når jeg ser på historien til Institutt for Sjelesorg. Instituttet har en dyktig og lojal stab som alltid står på, understreker Dahl.

Ressurssted

Instituttet er et ressurssted for Den norske kirke, frikirker og organisasjoner og har ulike tilbud innen sjelesorg.

Hovedvirksomheten er rekreasjonsuker, hvor personer kan komme uten henvisning fra lege. I tillegg tilbys arbeidsveiledning til ansatte i kirker og organisasjoner. Utdanning i sjelesorg er en sentral del av virksomheten.

Fag og beredskap

Instituttet driver dessuten med fagutvikling i sjelesorg og utgir Skandinavias eneste fagtidsskrift innen faget. Menighetsfakultetet er en viktig samarbeidspartner. I tillegg har de en Ressurs- og beredskaps-tjeneste (RoB) for norske misjons- og bistandsorganisasjoner. Instituttets fagstab er ettertraktet som kurs- og foredragsholdere i mange ulike sammenhenger.

Tekst/foto: Anders Kongsrud

Leder Kristin Leite (fra v.), Arne Tord Sveinall, Magda Tangen, biskop Per Arne Dahl, Turid Moen og Kirsten Raaen kunne feire 40-årsjubileum.

Direktør Ole Johan Sandvand ved Modum Bad og leder

Modum Bad og Institutt for Sjelesorg er fra 1. januar 2016 én stiftelse med fellesnavnet Modum Bad.

– På Modum Bad har vi i mange år ment at Sjelesorginstituttet var en organisk del av helheten. Vi har en felles visjon, og en felles opprinnelse tilbake til Gordon Johnson og Einar Lundbys tid. Det er naturlig å se på dette som en helhet, selv om vi har ulike oppgaver, sier direktør Ole Johan Sandvand.

Daglig leder ved instituttet, Kristin Leite bifaller.

– Vi opplever også at det er naturlig at vi framstår som en enhet, sier hun.

– Utgangspunktet vårt for en sammen-slåing var at økonomien på Instituttet var

FAKTA

Institutt for Sjelesorg

Etablert: 1975

Ansatte: 13

Formålet er:

- Å gi tilbud om kristen sjelesorg
- Å formidle sjelesørgerisk innsikt gjennom kursvirksomhet og utdanning i sjelesorg
- Å drive fagutvikling og utdanning i sjelesorg, i pastoralteologi, og i grensefeltet mellom sjelesorg og psykoterapi

Kristin Leite ved Institutt for Sjelesorg.

nedadgående. Vi trengte å stå tilknyttet en større enhet.

Tettere samarbeid

Leite ser frem til et enda tettere samarbeid med Modum Bad.

– Vi har et godt samarbeid allerede, men jeg har håp om et godt faglig samarbeid og at vi kan bidra med sjelesorg-faglig kompetanse. Jeg ser frem til å bli en del av dyktig og profesjonell virksomhet.

– En tettere kobling til instituttet er et gode for Modum Bad. Det er en understrekning av helhetssynet - at den åndelige eksistensielle delen er en viktig del av vår virksomhet, sier Ole Johan Sandvand.

Tekst: Brita Skogly Kraglund

Studiefløyen ødelagt i brann

Til alt hell ble det kun materielle skader da det brøt ut brann på Institutt for Sjelesorg natt til torsdag 17. desember.

16 personer kom seg ut da det begynte å brenne ved midnatt.

– Brannvesenet klarte å stanse flammene slik at de heller ikke spredte seg til vår hovedbygning, sier daglig leder Kristin Leite ved Institutt for Sjelesorg.

En rekke overnattingsrom i den såkalte studiefløyen ble ødelagt og bygningen er revet. Gjenoppbyg-

gingen er under planlegging, med mulig byggestart høsten 2016.

– Vi ser på muligheten for å bygge flere rom, samt et stort møte- og undervisningsrom, sier driftssjef Finn Ellingsrud ved Modum Bad.

Maria Arredondo:

– Trua er en del av meg

- Trua er en del av meg, sa Maria Arredondo da hun deltok i gudstjenesten på Modum Bad-dagen 23. august.

Den populære artisten formidlet klart sin gudstro da hun ble intervjuet under gudstjenesten i parken.

– Jeg opplever at Gud er med i hverdagen. Faktisk opplever jeg ham nærmest når jeg er lengst nede og har det tøffest, sa Arredondo.

Beveget

I gudstjenesten samtalte sykehusprest Jon-Erik Bråthen både med Arredondo og hennes blivende ektemann,

tenoren Torstein Sødal. Det sympatiske paret beveget publikum med sin fantastiske sang, både i gudstjenesten og i konserten. De fortalte også engasjert om sitt engasjement for et barnehjem i Moldova.

300 mennesker

Nærmere 300 mennesker var innom den åpne dagen på Modum Bad. Mange benyttet sjansen til å se det nye Kildehuset. Festsalen var også nærmest full da Gudveig Aadland Gunnerød holdt sitt miniforedrag om å møte barns følelser.

Maria Arredondo og Torstein Sødal vant alles hjerter med sin sympatiske væremåte og sin fantastiske sang. Her i samtale med sykehusprest Jon-Erik Bråthen.

OPPLEVELSESDAGEN 2015

Hanne Sørvaag fortalte varmt og levende om sitt liv som artist og låtskriver.

Hanne varmet i vinden

Hanne Sørvaags sanger og smil varmet 430 publikummere i vinden på Opplevelsesdagen.

Med sin sang, sjarmerende smil og naturlige utstråling ble konserten til en varm opplevelse. Køen ble lang da Sørvaag inviterte til å hilse på, få autografer og ta bilder etter konserten.

Rekordmange

Opplevelsesdagen 2015 på Modum Bad samlet rekordmange i parken. Etter en forfriskende start med direktøren utkledd som cowboy samt oppvarming ved idrettsstudenter fra Bø, var det full fart

med aktiviteter. Lagkonkurransen trigget igjen deltakernes konkurranseinstinkt. Nytt av året var støvelkast som moret mange. En mindre krevende fysisk aktivitet var Opplevelsesvandringen, hvor det å se, føle og sanse ute i naturen var et hovedelement.

- Positivt overrasket

Kirkens Bymisjon i Drammen var påmeldt for første gang og stilte med over 50 deltakere.

- Vi er glade for at vi valgte å reise hit i stedet for til Tusenfryd. Det var nemlig det vi først hadde tenkt. Men dette var jo helt topp, sa den glade gjengen, som gjerne kommer tilbake neste år.

FN-BESØK

Tema: Vold mot barn

Modum Bad var 2. september vertskap for en delegasjon fra FN på rundt 50 personer.

Den internasjonale FN-ekspertkonsultasjonen besto av mennesker som jobber med tiltak for barn, men også av forskere, politikere og andre beslutningstakere på høyt nivå. Blant gjestene var helseministeren i Indonesia og Prime Minister i Tororo, Uganda, samt representanter fra Plan, ulike FN-organisasjoner og FNs hovedkvarter i New York.

Formålet med turen til Norge var å diskutere strategier, tiltak og politikk for å styrke nasjonenes innsats for å fremme barns rettigheter, beskyttelse og omsorg i lokalsamfunnet. Deltakerne fikk høre og se litt av det Norge har av tjenester rettet mot utsatte barn og familier. Resultatet av den internasjonale gruppens arbeid vil munne ut i en rapport som skal lanseres i forbindelse med Generalforsamlingen under FNs høstsessjon 2015.

Her er to av deltakerne sammen med direktør Ole Johan Sandvand og leder av Kildehuset, Jorunn Tangen Hole.

Kulturopplevelser 2015

FESTSALEN

Onsdag 21. januar kl. 19.30

Lars Klevstrand - Sigmund Groven - Tone Elisabeth Braaten - Ivar Anton Waagaard

FESTSALEN

Tirsdag 17. februar kl. 19.30

Stein Ingebrigtsen - Christian Ingebrigtsen

FESTSALEN

Onsdag 11. mars kl. 19.30

Rita Engedalen med band

FESTSALEN

Mandag 23. mars kl. 19.30

Christian Ihle Hadland

FESTSALEN

Onsdag 15. april kl. 19.30

Folkemusikkgruppen Majorstuen

FESTSALEN

Tirsdag 28. april kl. 19.30

Anne Gravir Klykken - Helge Andreas Norbakken - Snorre Bjerck

FESTSALEN

Tirsdag 16. september kl. 19.30

Arifa

FESTSALEN

Onsdag 7. oktober kl. 19.30

Tanja Tetzlaff & Gunilla Süssmann

OLAVSKIRKEN

Torsdag 22. oktober kl. 19.30

Krupka Trio

FESTSALEN

Tirsdag 3. november kl. 19.30

Tenorane og Steffen Horn

FESTSALEN

Onsdag 25. november kl. 19.30

Kari Bremnes

FESTSALEN

Tirsdag 8. desember kl. 19.30

ÅRETS JULEKONSERT
Gunnhild Sundli og Aasmund Nordstoga

MODUM BAD – EN DIAKONAL STIFTELSE

Modum Bad er en diakonal stiftelse som fremmer psykisk helse og livskvalitet.

Gjennom avtale med Helse Sør-Øst mottar vi pasienter fra hele landet til 100 behandlingsplasser for mennesker med psykiske lidelser. Områdene er angst, depresjon, spiseforstyrrelser, traumer samt familiebehandling.

Vi har voksenpsykiatrisk poliklinikk for lokalsamfunnet og traumepoliklinikk i Oslo. Virksomheten omfatter også Forskningsinstituttet, Institutt for Sjelesorg og Kildehuset – et senter for formidling og forebygging med ressursenteret Villa Sana.

Modum Bad - Badeveien 287 - 3370 Vikersund - Tlf: 32 74 97 00 - Fax: 32 74 97 97
post@modum-bad.no - www.modum-bad.no